

KRIVDA

I. POJEM KRIVDE IN POGLAVITNA STALIŠČA O NJENI VSEBINI

1. POJEM KRIVDE

- krivda je ena izmed dveh sestavin kazenske odgovornosti
- **krivda** pomeni storilčev odnos do norme in do dejanja, ki ga je storil (*normativno-psihološka koncepcija krivde*)
- storilčeva **prištevnost je pogoj za oblikovanje krivde**, zato se vprašanje o storilčevi krivdi postavi šele, če ni dvoma o njegovi prištevnosti
- naš KZ uveljavlja načelo krivdne odgovornosti – nullum crimen sine culpa – **ni kazni brez krivde**
- storilčevo **krivdo** je treba vedno **dokazati**, krivda se nikoli **ne sme predpostavljati**
- krivda ima dve temeljni obliki: **naklep** in **malomarnost**
 - naklep je redna in hujša oblika krivde, za naklepno kaznivo dejanje je storilec vselej odgovoren
 - malomarnost je milejša oblika krivde, za kazniva dejanja storjena iz malomarnosti je storilec kazensko odgovoren samo, če zakon tako določa pri posameznem kaznivem dejanju
- KZ uvaja tudi **malomarnostno kaznivo dejanje**, ki je omejeno na nekaj kaznivih dejanj: malomarno zdravljenje (*190. člen*), malomarno opravljanje lekarnarske dejavnosti (*192. člen*), povzročitev prometne nesreče iz malomarnosti (*325. člen*) in ogrožanje posebnih vrst javnega prometa (*326. člen*)

2. PSIHOLOŠKO IN NORMATIVISTIČNO POJMOVANJE KRIVDE

- stališča o vsebini krivde se delijo na 2 skupini:
- **psihološka teorija o krivdi**: krivda je psihični odnos storilca do dejanja in do posledice tega dejanja, ki se izraža v naklepu in v malomarnosti; kdor je prišteven, se je sposoben zavedati kaj je v družbi ocenjeno kot zavržno, prepovedano in kriminalno; če prištevnost ni sporna, mora sodišče oceniti s kakšno stopnjo intenzivnosti sta bili pri uresničevanju kaznivega dejanja udeleženi storilčeva zavest in volja – ali gre za naklep ali za malomarnost
- **normativistična teorija o krivdi**: krivda je storilčev odnos do moralnih, socialnih in pravnih norm, zato je krivda očitke storilcu, da se ni vedel tako, kot mu nalagajo pravne, moralne in družbene norme, čeprav je zanje vedel oz. bi moral vedeti in čeprav bi se po njih mogel in moral ravnati – krivda je negativna vrednostna sodba o storilcu, ki jo izoblikuje sodišče na podlagi njegovega odnosa do pravnih, socialnih in moralnih norm

3. NORMATIVNO-PSIHOLOŠKO POJMOVANJE KRIVDE

- KZ uveljavlja **normativno-psihološko koncepcijo krivde** po kateri je krivda definirana kot storilčev subjektivni odnos do norme, ki mu nekaj prepoveduje ali zapoveduje in subjektivni odnos do dejanja, ki ga je storil oz. prepovedane posledice, ki jo je povzročil
- **naklep** in **malomarnost** sta le dve obliki krivde, nista pa njeno bistvo in vsebina, naklep in malomarnost sta merili s katerima merimo intenzivnost očitka storilcu o njegovi krivdi
- če storilec iz **upravičenih razlogov ni vedel da je dejanje prepovedano** gre za opravičljivo pravno zмотo, ki izključuje krivdo; če bi se storilec zmoti lahko izognil krivda ni izključena, lahko pa storilca kaznuje mileje
- samo ob utemeljenih in upravičenih ugotovitvah, da je **obtoženi res storilec kaznivega dejanja** in da je **podana njegova subjektivna krivda je dovoljena uporaba kazni**
- v nasprotnem primeru bi se namesto subjektivne krivdne odgovornosti uveljavila objektivna odgovornost

II. NAKLEP

1. POJEM NAKLEPA

- **naklep** je temeljna **oblika krivde**, ki označuje **največjo intenzivnost storilčevega subjektivnega odnosa** do norme, ki jo je prekršil oz. do kaznivega dejanja
- naklep je zgrajen na dveh psiholoških prvinah: na **zavesti** in na **volji** – zanima nas kakšna je bila vsebina storilčeve zavesti in v kaj je bila usmerjena njegova volja v trenutku storitve kaznivega dejanja
- **definicija naklepa v KZ**: kaznivo dejanje je storjeno z naklepom, če se je storilec zavedal svojega dejanja in ga je hotel storiti (*direktni naklep*); ali če se je storilec zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica, pa je privolil, da posledica nastane (*eventualni naklep*)

2. DIREKTNI NAKLEP (*dolus directus*)

- **direktni naklep**: če se je storilec zavedal svojega dejanja (*zavestna sestavina*) in ga je hotel storiti (*voljna sestavina*)
- **zavestna sestavina direktnega naklepa** ("*če se je storilec zavedal svojega dejanja*") – treba je ugotoviti:
 - ali se je storilec zavedal vseh zakonskih znakov kaznivega dejanja in prepovedanosti kaznivega dejanja v občečloveškem, moralnem družbenem in pravnem smislu – če se storilec ni zavedal oz. ni poznal kakšnega z zakonskega znaka kaznivega dejanja, potem naklepa ni
 - ali se je storilec zavedal prepovedane posledice – storilec mora imeti predstavo o posledici v njenem fizičnem pomenu in v smislu njene socialno etične prepovedanosti, posledica je včasih bistvo kaznivega dejanja
 - ali se je storilec zavedal vzročne zveze med svojim ravnanjem in prepovedano posledico
- **voljna sestavina direktnega naklepa** ("*in ga je hotel storiti*") – treba je ugotoviti:
 - ali je storilec tisto dejanje, ki se ga je zavedal in tisto posledico, ki jo je ime v svoji predstavi, tudi hotel storiti – hotenje posledice je tipični znak naklepa, vendar gre za direktni naklep tudi v primeru, ko storilec ne ve zagotovo, ali bo iz njegovega ravnanja nastala posledica, ki jo hoče storiti; (*primer: A v mraku strelja na B-ja in hoče njegovo smrt, zaveda pa se, da lahko tudi zgreši*); prav tako gre za direktni naklep, če se storilec zaveda neizogibnega nastanka posledice, katere pravzaprav noče pa je do nje indiferenten – v tem primeru zavest storilca o tem, da bo posledica zagotovo nastala, vključuje tudi njegovo hotenje te posledice, zato gre za direktni naklep (*primer: A se zaveda, da lahko B-jevo smrt doseže samo tako, da umori njegovega telesnega stražarja, direktni naklep je podan glede obeh dejanj, ne grele na to, da B ne želi stražarjeve smrti*)

3. EVENTUALNI NAKLEP (*dolus eventualis*)

- **eventualni naklep**: če se je storilec zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica (*zavestna sestavina*), pa je privolil, da posledica nastane (*voljna sestavina*)
- zavestna in voljna sestavina pri eventualnem naklepu sta na nižji stopnji intenzivnosti kot pri direktnem naklepu
- eventualni naklep je spodnja meja naklepa, razmejuje naklepna kazniva dejanja od malomarnih
- glede kaznivosti ni razlike med direktnim in eventualnim naklepom, razlika se lahko upošteva le pri odmeri kazni
- **zavestna sestavina eventualnega naklepa** – treba je ugotoviti:
 - ali se je storilec zavedal vseh zakonskih znakov kaznivega dejanja – enako kot pri direktnem naklepu
 - ali se je storilec zavedal možnosti, da bo iz njegovega ravnanja nastala prepovedana posledica – tu je bistvena razlika med intenzivnostjo direktnega in eventualnega naklepa, saj je za eventualni naklep dovolj, da se storilec le zaveda možnosti njenega nastanka, tudi če ni prepričan ali bo prepovedana posledica nastala
 - ali se je zavedal vzročne zveze med svojim ravnanjem in prepovedano posledico – enako kot pri direktnem

- **voljna sestavina eventualnega naklepa** – treba je ugotoviti:
 - ali je storilec privolil v posledico – tu ne gre za hotenje posledice, ampak za privolitev v posledico, kar je manj od hotenja, lahko gre tudi za indiferentnost storilca do posledice, vseeno mu je, ali bo nastala ali ne, dopušča jo; to je treba ugotoviti in dokazati ne le domnevani, zavest o možnosti nastanka prepovedane posledice sama po sebi še ne dokazuje tudi storilčeve privolitve v nastalo posledico – če ni dejstev, ki bi dokazovala storilčevo privolitev, potem ni podan eventualni naklep glede kaznivega dejanja, za katerega je storilec obtožen (*lahko pa gre za drugo obliko krivde, za drugo kaznivo dejanje ali pa krivda ni podana*)

4. UGOTAVLJANJE NAKLEPA

KAJ MORA ZAJETI STORILČEVA ZAVEST PRI NAKLEPU

- storilčeva zavest mora pri obeh stopnjah naklepa **zajeti vse zakonske znake kaznivega dejanja**, tudi tiste, s katerimi zakonodajalec konkretizira izvršitveno dejanje – sredstvo, način izvršitve, kraj in čas, predmet izvršitve...
- ne zadostuje samo objektivna ugotovitev dejstva, da je storilec kršil predpise, treba je ugotoviti, **ali se je storilec zavedal ali bi se vsaj mogel zavedati, da krši predpis in kateri predpis krši**
- za naklep **načeloma zadostuje storilčeva zavest o materialni protipravnosti** – to pomeni da mora storilec vedeti ali se vsaj zavedati družbene nevarnosti svojega dejanja
- načeloma sodišču **ni treba raziskovati, ali je storilec zavedal formalne protipravnosti dejanja** – ni treba da bi storilec vedel, da je dejanje, ki ga je storil določeno v KZ, saj ga ne more opravičevati nepoznavanje prava
- izjema so kazniva dejanja, pri katerih je **protipravnost zakonski znak** – v teh primerih **se mora storilec zavedati tudi formalne protipravnosti** oz. nezakonnosti svojega ravnanja
- včasih zakon uporabi izraz "kdor vedoma ne ravna po predpisih" ali "kdor ve, da je bil denar ponarejen" – v takih primerih je treba ugotoviti, ali je storilec vedel za tisto okoliščino, ki je imenovana, storilčeva zavest o takšni okoliščini mora biti na stopnji gotovosti, zanjo je zagotovo vedel, ne pa le dopuščal možnost, da obstaja

NAMEN

- storilčev namen je včasih brez posebnega pomena za pravno kvalifikacijo, včasih pa ga zakon posebej poudarja
- **namen** je zavestna usmerjenost k cilju, smotru, ki ga storilec zasleduje s storitvijo kaznivega dejanja
- storilčev namen je lahko **identičen s prepovedano posledico** ali pa je **zunaj prepovedane posledice**
- KZ v tem primeru storilčev **namen upošteva na različne načine**, odvisno od narave stvari:
 - namen je lahko bistven ali izrecen zakonski znak kaznivega dejanja: tak namen je značilen za kazniva dejanja zoper varnost RS in njeno ustavno ureditev, pri katerih ima storilec protidržavni, sovražni politični namen; za ta kazniva dejanja je treba dokazati direktni naklep in namen storilca – obarvan naklep (*dolus coloratus*); za taka kazniva dejanja eventualni naklep ne zadošča; za kaznivost ni treba, da bi bil uresničen storilčev namen, ampak zadostuje storilec izvrši dejanje, ki objektivno vodi k temu, da bi se namen storilca uresničil
 - beseda namen je lahko neposredno uporabljena v zakonu: tak namen ni zakonski znak kaznivega dejanja (*storilec vzame stvar z namenom, da si jo protipravno prilasti*)
 - namen, ki ga je hotel storilec doseči s kaznivim dejanjem je zelo pomemben za pravno kvalifikacijo, tudi če sam namen ni zakonski znak kaznivega dejanja: včasih sodišče sploh ne more kvalificirati kaznivega dejanja, če ne ve, kaj je storilec hotel z njim doseči (*zamah z železno palico, ki ne povzroči nobene poškodbe je lahko poskus umora, poskus hude telesne poškodbe – odvisno od namena*), tudi tu upoštevamo samo tisto, kar je nedvomno ugotovljeno, ne smemo izhajati iz domnev in spekulacij o tem, kaj je hotel storilec povzročiti

5. POSEBNE OBLIKE NAKLEPA

- različne oblike direktnega naklepa praviloma nimajo vpliva obstoj naklepa, lahko pa vplivajo na odmero kazni
- **določni naklep** (*dolus determinatus*): tak naklep je podan, kadar gre za posledico v natančno isti obliki, kot jo je storilec predvideval (*primer: storilec ima naklep ubiti nekoga in to tudi stori*)
- **splošni naklep** (*dolus generalis*): tak naklep je podan, kadar ima storilec v naklepu posledico, ne da bi se odločil za katero izmed njenih oblik (*primer: storilec ima naklep poškodovati nekoga, ne da bi se odločil za lahko ali hudo poškodbo*)
- **premišljeni naklep** (*dolus praemeditatus*): tak naklep je podan, kadar je storilec premišljeno zasnoval, pripravil in izvršil kaznivo dejanje, v KZ sicer ni nikjer izrecno omenjen, včasih pa ga je mogoče razbrati iz zakonskega opisa kaznivega dejanja, kjer je namen ali motiv storilca posebej poudarjen (*kvalificiran umor*)
- **hipni ali nenadni naklep** (*dolus repentinus*): tak naklep je podan, kadar je storilec reagiral v trenutku, na mah, ko je njegova odločitev takojšen, trenuten odziv na določen položaj, emocionalen, impulziven odziv, ali povzročen zaradi prestrašenosti ali hude razdraženosti; te okoliščine lahko vplivajo na kvalifikacijo kaznivega dejanja ali pa samo na odmero kazni (*primer: tak naklep je izrecno upoštevan pri uboju na mah, pri posebno hudi in hudi telesni poškodbi*)
- **obarvani naklep** (*dolus coloratus*): kadar zakon zahteva poseben storilčev namen za kaznivo dejanje

III. MALOMARNOST

1. POJEM MALOMARNOSTI

- **malomarnost** je ena od temeljnih oblik krivde – je **milejša in mlajša oblika krivde**
- iz malomarnosti storjeno dejanje je kaznivo samo, če je tako določeno v zakonu in v teh primerih je predpisana občutno milejša kazen kot naklepnih kaznivih dejanjih
- malomarnost se lahko pojavi v dveh oblikah: kot **zavestna malomarnost** ali kot **nezavestna malomarnost**
- **definicija malomarnosti v KZ**: kaznivo dejanje je storjeno iz malomarnosti, če se je storilec zavedal, da zaradi njegovega ravnanja lahko nastane prepovedana posledica, pa je lahkomišlno mislil, da jo bo lahko preprečil ali da posledica ne bo nastala (*zavestna malomarnost*); ali če se ni zavedal, da lahko nastane prepovedana posledica, pa bi se po okoliščinah in po svojih osebnih lastnostih tega moral in mogel zavedati (*nezavestna malomarnost*)
- pri malomarnosti **ni hotenja** in po tem se malomarnost kvalitativno razločuje od naklepa

2. ZAVESTNA MALOMARNOST (*luxuria*)

- **zavestna malomarnost** je podana, če se je storilec zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica, pa je lahkomišlno misli, da jo bi lahko preprečil ali da posledica ne bo nastala
- **sodišče mora v zvezi z zavestno malomarnostjo ugotoviti**:
 - ali se je storilec zavedal vseh zakonskih znakov kaznivega dejanja
 - ali se je storilec zavedal možnosti, da bo iz njegovega ravnanja nastala prepovedana posledica
 - ali se je storilec zavedal vzročne zveze med svojim ravnanjem in nastankom prepovedane posledice
- vse navedeno je enako kakor pri zavestni sestavini eventualnega naklepa
- zavestna malomarnost se od eventualnega naklepa razlikuje po tem, da **ni storilčevega hotenja oz. njegove privolitve v nastanek prepovedane posledice**
- pri zavestni malomarnosti storilec noče posledice, ni vseeno ali bo nastala ali ne, z nastankom posledice ne soglašala
- pri zavestni malomarnosti **storilcu očitamo, da je bil lahkomišeln**, ko je računal, da bo posledico lahko preprečil oz. da sploh ne bo nastala

- **lahkomiselnost se izraža v dveh možnostih:**

- storilčevo lahkomišno mnenje, da bo posledico lahko preprečil: storilec precenjuje svoje sposobnosti ali napačno "računa" (*storilec kuri na jasi blizu gozda, misleč da bo ogenj lahko hitro pogasil, ne računa pa na veter*)
- storilčevo lahkomišno mnenje, da posledica ne bo nastala: storilec ne upošteva dejstev, odžene skrb, ki se pojavi v njegovi zavesti ob misli na to, da bo nastala prepovedana posledica, misli si, saj se ne bo nič zgodilo

3. RAZMEJITEV MED EVENTUALNIM NAKLEPOM IN MALOMARNOSTJO

- za razmejitev med eventualnim naklepom in zavestno malomarnostjo so nastali kriteriji za razmejitev:
 - **frankova formula**: vzame se, da je storilec privolil v prepovedano posledico (*torej gre za eventualni naklep*), kadar od svojega ravnanja ne bi odstopil, tudi tedaj ne, kadar bi zanesljivo vedel, da bo nastala prepovedana posledica – slabost te formule je, da je zgrajena je na hipotetični predpostavki, kar pomeni težavo pri dokazovanju
 - **singerjeva formula**: za zavestno malomarnost gre samo v primerih, ko je storilec svoje pričakovanje, da bo posledico lahko preprečil ali pa da ne bo nastala, oprl na določena dejstva in okoliščine, ki opravičujejo njegovo upanje in prepričanje; v vseh drugih primerih, ko takšnih dejstev ali okoliščin ni, štejemo, da je podan eventualni naklep – slabost te formule je, da je pri zavestni malomarnosti storilec svoje lahkomišno pričakovanje gotovo opiral na določena dejstva in okoliščine, ko je računal, da posledica ne bo nastala, a se je uštel, če opiranje na dejstva in okoliščine opravičuje lahkomišnost, se postavlja vprašanje ali lahko storilcu sploh očitamo krivdo
 - **eventualni naklep mora biti dokazan in popolnoma nedvomen**: vsak sporni primer pri katerem obstaja dvom o tem, ali je storilec v posledico privolil, je treba raziskati kot možno zavestno malomarnost, če gre za dejanje, ki je kaznivo tudi če je storjeno iz malomarnosti; naklep mora biti vedno ugotovljen kot povsem zanesljiv, ne zadostuje le verjetnost
 - problem je, da je večina dejanj kaznivih samo, če so storjena naklepno, če ni dokazov za storilčev eventualni naklep, je dejanje nekaznivo in sodišče mora izreči oprostilno sodbo – organi pravosodja zato poskušajo skonstruirati eventualni naklep in ustvariti pravno osnovo za kaznivost storilca – to je nezakonito

4. NEZAVESTNA MALOMARNOST (*negligentia*)

- **nezavestna malomarnost** je podana, če se ni storilec zavedal, da lahko zaradi njegovega lahko nastane prepovedana posledica, pa bi se po okoliščinah in po svojih osebnih lastnostih tega moral in mogel zavedati
- gre za primere, ko je iz storilčevega ravnanja nastala prepovedana posledica, glede katere mu ni mogoče očitati ne naklepa ne zavestne malomarnosti
- sodišče mora ugotoviti, ali je storilcu lahko očitamo, da bi se mogel in moral zavedati možnosti nastanka posledice
- nezavestna malomarnost se od naklepa in od zavestne malomarnosti razlikuje po tem, da pri njej **ni ne zavesti ne volje glede prepovedane posledice** – zato ne raziskujemo kaj je bilo v storilčevi zavesti in volji, ampak se sprašujemo, kaj naj bi tam bilo oz. bi moralo biti, pa v resnici ni bilo, in ali lahko to storilcu očitamo
- potrebo po intervenciji kazenskega prava v primeru nezavestne malomarnosti je prineslo sodobno družbeno življenje, ki prinaša veliko tveganja in nevarnosti; zato so za nekatere primere predpisane kaznovalne sankcije, tudi če kršitev ne povzroči poškodbene posledice, vendar to ne pomeni, da v cono kriminalnosti sodijo naključne nesreče, in gre ne za spuščanje objektivne odgovornosti v kazensko pravo
- tudi nezavestna malomarnost mora biti dokazana, ne predpostavljena ali zgrajena na spekulativnih sklepih

5. RAZMEJITEV MED NEZAVESTNO MALOMARNOSTJO IN NAKLJUČJEM

- za razmejitev med nezavestno malomarnostjo in naključjem sta **podana 2 kriterija**, s katerima se ugotovi, ali je očitek nezavestne malomarnosti utemeljen ali ne
 - objektivni kriterij: kakšne so bile okoliščine primera
 - subjektivni kriterij: kakšne so storilčeve osebne lastnosti
- **objektivni kriteriji**:
 - najprej je treba ugotoviti ali je za storilca obstajala objektivno ugotovljiva dolžnost, zavedati se možnosti nastanka prepovedane posledice, in sicer tako, da se ugotovi:
 - koga je obvezovala dolžnost kaj storiti ali opustiti, da prepovedana posledica ne bi nastala
 - ali je bilo ravnanje storilca objektivno gledano kršitev dolžnostnega ravnanja
 - če se ugotovi, da je storilec kršil objektivno gledano kršil dolžnostno ravnanje, je potem treba raziskati še, kako bi v enakih okoliščinah ravnal drug človek, ki bi ga obvezovala enaka pravila
 - če sodišče ne more z gotovostjo ugotoviti vsebine storilčevega dolžnostnega ravnanja, potem ne gre za krivdo, ampak za naključje – to pomeni, da storilca ni obvezovalo dolžnostno ravnanje, posledica ni bila objektivno predvidljiva ali pa je posledica nastala čeprav je storilec ravnal v skladu z dolžnostnim ravnanjem
- **subjektivni kriteriji**:
 - tudi če za storilca objektivno obstaja dolžnostno ravnanje, to še ne zadostuje za ugotovitev njegove krivde
 - potreben je še subjektivni kriterij, ki ugotavlja, ali bi se po okoliščinah in po svojih osebnih lastnostih moral ali mogel zavedati možnosti nastanka prepovedane posledice – glede tega moramo upoštevati 2 pravili:
 - od nikogar ni mogoče zahtevati več kot zmore (*od nikogar ni mogoče pričakovati čudežev*)
 - od vsakogar je treba zahtevati toliko, kolikor osebno zmore, ne pa manj (*če obrnemo zgornje pravilo*)
 - subjektivni kriterij je odločilen zaradi načela o subjektivni ali krivdni odgovornosti
- iz povedanega izhaja, da je **kazenskopravna intervencija** zaradi dejanj, storjenih iz nezavestne malomarnosti **upravičena in utemeljena** le, če **storilčevo ravnanje** kljub temu, da se ni zavedal možnosti nastanka prepovedane posledice, glede na objektivne in subjektivne kriterije takšno, da **razodeva njegov kriminalni odnos do splošnih človeških, strokovnih in pravnih pravil**
- institut nevestne malomarnosti ne daje pooblastila in pravne osnove pravosodnim organom za kazenski pregon v vseh primerih, ko storilcu ni mogoče dokazati zavestne malomarnosti
- tudi nezavestna malomarnost mora biti nedvoumno dokazana, tako kot vse ostale oblike krivde

6. MALOMARNOSTNA KAZNIVA DEJANJA

- **malomarnostna kazniva dejanja** so kazniva dejanja, ki jih po naravi ni mogoče izvršiti naklepno, ampak le iz malomarnosti
- **temeljni elementi malomarnostnega kaznivega dejanja**
 - izvršitveno dejanje, kot storitev ali kot opustitev, pomeni kršitev dolžnostnega ravnanja: kršitev je lahko zavestna ali nezavestna, s čimer se izraža stopnja nevednosti storilčevega ravnanja, ki se upošteva pri odmeri kazni (*kršitev dolžnostnega ravnanja je kršitev pravil zdravniške znanosti in stroke ali kršitev predpisov o varnosti pometa*)
 - pri malomarnostnem kaznivem dejanju je poškodba zavarovane dobrine prepovedana posledica: poškodbena posledica je bistveni del strukture malomarnostnega kaznivega dejanja, saj se v njej izraža kršitev dolžnostnega ravnanja, ki opravičuje kazenskopravno prepresijo

- vzročno zvezo med kršitvijo dolžnostnega ravnanja in nastalo poškodbeno posledico je treba pojmovati drugače kot pri tipičnih naklepnih kaznivih dejanjih: pri malomarnostnih kaznivih dejanjih malomarnost ni oblika krivde, ampak je subjektivna lastnost ravnanja, zaradi tega ima presoja vzročne zveze pri malomarnostnih kaznivih dejanjih naslednje omejitve:
 - poškodbena posledica mora biti objektivno predvidljiva, sicer ni vzročne zveze med kršitvijo dolžnostnega ravnanja in nastalo prepovedano poškodbeno posledico
 - če bi poškodbena posledica nastala kljub temu, da bi obtoženec storil vse, kar mu je velevalo dolžnostno ravnanje, potem vzročna zveza ne obstaja
 - krivda se ravna po pravilih, ki veljajo pri subjektivnih kriterijih za ugotavljanje nezavestne malomarnosti: od nikogar ni mogoče zahtevati več kot zmore in od vsakogar je treba zahtevati toliko kolikor zmore, ne pa manj
- **ureditev malomarnostnih kaznivih dejanj**: KZ se je zelo dosledno ravnal po kriteriju, da gre pri malomarnostnih kaznivih dejanjih nesporno za dejanja, ki jih je mogoče glede na naravo stvari izvršiti samo iz malomarnosti in nikakor ne z naklepom
- **malomarnostna kazniva dejanja v KZ**:
 - malomarno zdravljenje – 190. člen
 - malomarno opravljanje lekarniške dolžnosti – 192. člen
 - povzročitev prometne nesreče iz malomarnosti – 325. člen
 - ogrožanje posebnih vrst prometa – 326. člen